

Ontwikkelagenda 2021/2022

Versie 19 november 2021

Onderstaand overzicht is de bijgewerkte versie van de ontwikkelagenda 2021/2022. Hierin staan de thema's uitgewerkt naar acties, resultaten en planning. Daarnaast is per actiepunt dat reeds in de ontwikkelagenda was opgenomen een update gegeven. Voor elk actiepunt staat aangegeven wat het beoogde resultaat is, wanneer dit naar verwachting wordt opgeleverd en wanneer deze ambtelijk of bestuurlijk geagendeerd mag worden. Actiepunten die in het schooljaar 2020/2021 zijn voltooid, zijn in dit overzicht niet meegenomen. De kartrekkers zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van de thema's en de terugkoppeling naar het overleg samenwerkingsverbanden passend onderwijs, MBO en gemeenten.

Bij het afstemmingsoverleg van 12 oktober 2021 is geconstateerd dat er naast de bestaande thema's, ook veel acties volgen uit de Kamerbrieven en de notitie Onderwijszorgarrangementen (OZA). Er is ambtelijk overwogen welke thema's prioriteit behoeven en welke acties er op korte termijn nodig zijn. Om deze reden wordt voorgesteld om de volgende thema's niet meer mee te nemen in de regionale ontwikkelagenda:

- Kwaliteitszorg
- Aansluiting MBO en gemeentelijk sociaal domein

Deze thema's worden met de andere onderstaande thema's lokaal opgepakt en komen niet meer op de regionale ontwikkelagenda:

- Leerlingenvervoer;
- Doorlopende lijnen Voorschools, Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en MBO;
- Thuiszitters en risicoleerlingen.

De acties voortkomend uit de notitie Onderwijszorgarrangementen zijn meegenomen onder de thema's Integraal Arrangeren, Zorg in het Gespecialiseerd Onderwijs en Leerrecht.

Inhoudsopgave ontwikkelthema's

Integraal arrangeren	3
Zorg in gespecialiseerd onderwijs	5
Leerrecht	7
Dyslexie	8
Hoogbegaafdheid	10

Integraal arrangeren

Integraal arrangeren					
Trekkers: - Maureen van der Meer - Ton Schalk - Barend Verkerk - Arie Martijn - Dick Rasenberg					
Doelen: • Integraal kijken op alle leefgebieden rondom het gehele kind, waarbij nadrukkelijk gekeken wordt naar wat kinderen/jongeren kunnen, ondanks belemmeringen. • Integraal, vanuit de verschillende domeinen kijken naar het kind met de bedoeling om in samenwerking een passend aanbod te bedenken, maken, besluiten en uitvoeren. • Integraal kijken naar inzet en gebruik van financieringskaders. Hulp, onderwijs en ondersteuning kennen diverse wetgevingen. Door integraal te kijken kan de financiering afgestemd worden op wat inhoudelijk nodig is. • Het verbinden van de professionele werelden van onder andere onderwijs, jeugdhulp en jeugdzorg en het versterken van de maatschappelijke steun voor ouders. • Kiezen voor één aanpak voor het kind en voor thuis waarbij efficiënt gebruik gemaakt wordt van bestaande plannen zoals het OPP en het gezinsplan.					
Stand van zaken november 2021					
• Zowel voor het po/so, vo/vso, functionarissen van de sociale teams, functionarissen van de jgz en leerplicht zijn in het schooljaar 2020-2021 centrale informatiebijeenkomsten georganiseerd. • Er is in het OOGO MH van 20 mei 2021 een geactualiseerde notitie OnderwijsZorgArrangementen vastgesteld.					
			Agendering		
Acties	Beoogd resultaat	Startmoment – maand	Oplevering – maand	Ambtelijk	Bestuurlijk
Regeling over doorbraakoverleg	Een regeling voor die situaties waarin onderwijs en jeugdhulp van mening blijven verschillen, die vastlegt hoe een hoger gremium de knoop doorhakt	November 2021 – maart 2022	April 2022	April 22	Mei 22
Beschrijving rol/taken	De rollen en taken van de verschillende functionarissen in het kader van integraal arrangeren worden duidelijk en bondig	Oktober 2021 – januari 2022	Januari 2022	Maart 2022	Mei 2022

	beschreven en vastgelegd, waarbij ook uniformiteit wordt vastgelegd.				
Overleg	Over de taken, rollen van de betrokken functionarissen worden er lokaal bijeenkomsten georganiseerd met de leidinggevendenden van de sociale teams, de jgz, e.a.	Januari 2022			
Trainingen	Zowel po als vo neemt het initiatief voor trainingen waarin onderwijs, lokaal team/toegang/jgz/leerplichtambtenaar/JOS/ intern begeleiders/coördinatoren onderwijsondersteuning afspraken maken over de eigen aanpak binnen de vastgelegde kaders en deze oefenen aan de hand van casussen.. Thema's als rollen/taken, voorbereiding, afspraken en evaluatie komen hier aan de orde. Net als het werken met het OPP.	Januari 2021 – mei 2022	proces		

Zorg in gespecialiseerd onderwijs

Jeugdzorg in / bij het gespecialiseerd onderwijs (V)SO en SBO					
Trekkers: - Arie Martijn (gemeente Gouda) - Barend Verkerk (SWV VO/VSO MH&R) - Jos Gerards (SWV PO Aan den IJssel)					
Doelen¹: • Het realiseren van passende maatwerk trajecten (OZA) voor kinderen/jeugdigen die het gespecialiseerd onderwijs bezoeken, waarbij onderwijs en jeugdhulp als een (afgestemd) team binnen de school opereren. • De formatie jeugdhulp is (vooraf gefinancierd) en collectief/gebundeld aan een school voor gespecialiseerd onderwijs toegekend, opdat de school en kinderen/jeugdigen niet meer met een groot aantal jeugdhulpverleners (op individuele basis) hoeven samen te werken en af te stemmen. Winst kan ook geboekt worden via bundeling in groepsarrangementen.					
Stand van zaken november 2021					
• Er is een voortgangsrapportage “Leerrecht Midden-Holland”, gedateerd april 2020, die reeds in het OOGO van mei 2020 in positieve zin besproken is. • Op de (V)SO Samuël school wordt reeds samengewerkt met een zorginstelling. • Op het VSO Kesper College loopt een pilot vanuit de landelijke overheid. • Op de (V)SO De Ark wordt al samengewerkt met Gemiva m.b.t. de zon-groep (kinderen in de zorg die mogelijk doorstromen naar De Ark (het KDC Bloemendaal is gevestigd in de school SO). • Er is een dashboard in ontwikkeling waarin toelaatbaarheidsverklaringen gekoppeld worden met indicatiebeschikkingen jeugdhulp, opdat inzicht verkregen wordt hoeveel leerlingen op een school voor gespecialiseerd onderwijs ook een jeugdhulp krijgen, waardoor de verbinding kan worden gemaakt. Momenteel wordt het dashboard gevuld met data van de 5 gemeenten in regio Midden-Holland. • Samenwerking realiseren met instellingen voor dagbesteding, opdat leerlingen die vooral zorg krijgen geleidelijk weer naar school kunnen en de inzet van zorg kan worden verminderd					
			Agendering		
Acties	Beoogd resultaat	Startmoment – maand	Oplevering – maand	Ambtelijk	Bestuurlijk

¹ In algemene zin wordt opgemerkt dat het SWV PO Aan den IJssel (voor regio MH behoort uitsluitend de kern Nieuwerkerk aan den IJssel van de gemeente Zuidplas tot de regio MH) zich voor het SO voornamelijk richt op de regio Rotterdam.

Dashboard operationeel	Inzicht in hoeveel kinderen/jeugdigen een beschikking jeugdhulp hebben, opdat de verbinding kan worden gemaakt	Maart 2022	Januari 2022	29-03-2022	
Berekeningen formatieve inzet per school	Per school voor gespecialiseerd onderwijs is bekend hoeveel formatie jeugdhulp beschikbaar is / komt	Oktober 2022	Maart 2022	21-06-2022	
Pilots	De reeds lopende pilots, zoals op De Ark en op de Samuelschool, zullen worden gecontinueerd en de resultaten zullen meegenomen worden in het uit te werken beleid.	Schooljaar 2021-2022			
Inventarisatie instelling	Aan de hand van het dashboard nagaan welke jeugdhulporganisatie in aanmerking komen om afspraken met te maken	Januari/februari 2022	Maart 2022	juni 2022	
(Juridisch)kader maken	Kader verkennen onder welke voorwaarden de gebundelde jeugdhulp gerealiseerd kan worden	Januari t/m maart 2022	maart 2022		
voorstel	Voorstel voor bestuurlijk overleg over de voorwaarden en kaders	Februari – maart 2022	Maart 2022	April 2022	12 mei 2022

Leerrecht

Leerrecht					
Trekkers: - Sonja Hardenbol - Dick Rasenberg - Foske Toonstra Doel: Verankering leerrecht. We plaatsen het thema leerrecht in het zorg-onderwijs-continuüm. Zie het plaatje hieronder. Deze werkgroep gaat meer in op het blokje 'Zorg met onderwijs', terwijl het groepje 'Zorg in gespecialiseerd onderwijs' zich richt op het blokje 'Onderwijs met zorg'. Voor de jeugdigen is het van belang dat er een soepele route ontstaat vanuit zorg/ zorg met onderwijs naar de blokjes rechts daarvan. Zo'n route ontstaat alleen als we de verschillende blokjes in onderlinge samenhang zien en als zowel onderwijs als jeugdhulp (in samenhang met elkaar) soepele overgangen creëren van het ene blokje naar het andere.					
 <pre> graph LR A[Zorg 😊] --> B[Zorg met onderwijs 😊] B --> C[Onderwijs met zorg 😊] C --> D[Onderwijs 😊] </pre>					
Stand van zaken november 2021					
• Landelijke ontwikkelingen rondom leerrecht volgen • Data-analyse hoeveel jeugdigen behoefte hebben aan een arrangement. Vervolgens helderheid over vormgeving arrangementen • Regionaal gezamenlijk aanbod realiseren (OZA's)					
			Agendering		
Acties	Beoogd resultaat	Startmoment – maand	Oplevering – maand	Ambtelijk	Bestuurlijk
Feitelijke situatie in Midden-Holland in beeld brengen	Bij welke dagbestedings- of dagbehandelingslocaties zijn er jeugdigen die we educatie of onderwijs zouden willen bieden, welke doelgroepen jeugdigen onderscheiden we hierin en welke routes zien we voor hen	September 2021	Juni 2022	Sept 2022	December 2022
Opstellen van een gezamenlijke ambitie	We hebben een gezamenlijke ambitie t.a.v. 'zorg met onderwijs' en de route naar 'onderwijs met zorg'	September 2021	Juni 2022	Sept 2022	December 2022

Dyslexie

Dyslexie					
Trekkers: - Dick Rasenberg - Ton Schalk - Maureen van der Meer					
Doelen: 1. Een gezamenlijke ketenaanpak tussen schoolbesturen, aanbieders en gemeenten van de regio Midden-Holland in het belang van terugdringen van EED, waarin ieder vanuit zijn eigen rol verantwoordelijkheid neemt. 2. Terugdringen benutting EED conform de landelijke prevalentienorm.					
Stand van zaken november 2021					
Er zijn een aantal zaken inmiddels structureel ingezet: - Twee tot drie maal per jaar wordt er door de samenwerkingsverbanden een nieuwbrief verzonden aan het onderwijs (doelgroep: IB-ers en leerkrachten) met actuele informatie en relevante ontwikkelingen; - Jaarlijks vindt in het najaar een bijeenkomst plaats voor intern begeleiders. Ook hierin wordt informatie gedeeld, waarbij handvatten worden aangereikt voor de praktische ondersteuning (niveau 1 t/m 3) binnen de school; - Jaarlijks vindt in het najaar een ketenoverleg plaats met samenwerkingsverbanden, de regio en aanbieders van EED zorg. - Op 1 januari 2022 gaat het nieuwe protocol 3.0 dyslexie in. Tevens is op 1 september 2021 een nieuwe Brede vakinhoudelijke richtlijn dyslexie gepubliceerd.					
Corona: De lockdowns in het onderwijs in 2020 en begin 2021 hebben invloed gehad op de instroom in de EED zorg. Er was minder instroom en de verwachting was dat dit in 2021 ingehaald zou worden. De cijfers laten dit niet zien. In 2019 en 2020 waren de kosten voor EED zorg nagenoeg gelijk. De budgetten voor EED zorg zijn voor 2021 voor een groot deel nog niet uitgenut (tot nu toe 56% van het totaal budgetplafonds betaald). Achterliggende oorzaken hiervan zijn niet duidelijk. Dit behoeft nadere analyse. De werkgroep volgt nauwlettend de ontwikkelingen en beziet welke effecten de vertragingen hebben. Onder de huidige omstandigheden is het niet mogelijk om reële streefcijfers te noemen. We zullen met deze ontwikkelingen en omstandigheden rekening houden bij het duiden van de resultaten van de monitor EED 2020/2021.					
			Agendering		
Acties	Beoogd resultaat	Startmoment – maand	Oplevering – maand	Ambtelijk	Bestuurlijk
- Informatiebijeenkomst IB-ers	IB-ers zijn goed op de hoogte van relevante informatie en ontwikkelingen	Oktober 2021	Oktober 2021	N.v.t.	N.v.t.

- Ketenoverleg SWV-en/aanbieders/regio	Met elkaar knelpunten in de samenwerking bespreken en gezamenlijk tot oplossingen komen	November 2021	November 2021	N.v.t.	N.v.t.
Monitor EED - Uitzetten - Analyse - Bestuursgesprekken onderwijs - Resultaten bespreken in OOGO	Inzicht in verwijsgedrag scholen, aantal diagnostiek- en behandeltrajecten. Acties bepalen om te sturen op de cijfers	- Maart 2022 - Juni 2022	- Mei 2022	- Z.s.m. na mei 2022	- Z.s.m. na mei 2022
Volgen van landelijke ontwikkelingen (n.a.v. Evaluatie Wet Passend onderwijs, Motie Peters, protocol 3.0 en de nieuwe handreiking)	Bepalen op welke moment de landelijke ontwikkelingen kansen bieden voor de regio, denk aan: - onderzoek/voorstel Poortwachtersunctie - borgen van voorstel 'Dyslexieonderzoek groep 8 leerlingen'	2022 Afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen doet de werkgroep een voorstel voor aanvullende actie(s)		n.t.b.	n.t.b.

Hoogbegaafdheid

Hoogbegaafdheid
Trekkers: - Sonja Hardenbol - Maureen van der Meer - Foske Toonstra - Leontien van der Leeden
Doelen: 1) Alle leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid worden tijdig herkend en erkend, en ontvangen een voor hen optimaal passend aanbod van onderwijs en indien nodig ondersteuning. 2) Scholen en samenwerkingsverbanden ontwikkelen zich op het vlak van (hoog)begaafdheid en ontwikkelen/vergroten het aanbod van onderwijs en ondersteuning voor deze leerlingen. Alle samenwerkingsverbanden PO en VO in de regio hebben een subsidieaanvraag voor de regeling Hoogbegaafdheid van het ministerie OCW ingediend. Alle hebben een plan opgesteld om in de jaren 2019 t/m 2022 de kennis van (hoog)begaafdheid bij de scholen te vergroten en de leerlingen een passender aanbod van onderwijs en indien nodig ondersteuning te gaan bieden. Zij gaan uitvoering geven aan deze plannen. 3) Binnen de regio Midden-Holland wordt momenteel gewerkt aan het optimaliseren van het proces rondom 'Integraal arrangeren'. Het optimaliseren van dit proces draagt bij aan het vroegtijdig inzetten van passende jeugdhulp. Wanneer een leerling met hoogbegaafdheid vastloopt in het onderwijs, spelen gedrags- en/of sociaal-emotionele problemen vaak een rol. Het gaat bijvoorbeeld om 'dubbel bijzondere' leerlingen, die zowel vanuit onderwijs als vanuit jeugdhulp extra ondersteuning nodig hebben. Voor deze leerlingen dient dan ook een integraal plan te worden gemaakt, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt welke doelen door onderwijs én welke doelen door jeugdhulp dienen te worden opgepakt. De resultaten betreffende 'Integraal arrangeren' worden regionaal meegenomen in de aanpak van problematiek rondom (hoog)begaafde leerlingen. Het uitgangspunt is vroegtijdig signaleren en preventief handelen.
Stand van zaken november 2021
In de ontwikkelagenda 2020/2021 van het afstemmingsoverleg staat als actiepunten 'Opstellen gezamenlijke agenda voor kennis en dekkend netwerk'. Deze agenda betreft specifiek wat de samenwerkingsverbanden en gemeenten samen oppakken ten aanzien van het thema (hoog)begaafdheid. Daarnaast voert elk samenwerkingsverband met de scholen het eigen vierjarige programma uit dat in het kader van de landelijke subsidieregeling is opgesteld en dat zich richt op het versterken van de kennis en ondersteuning voor leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid in de scholen. Ook werken PO en VO samen aan het versterken van de overstap PO – VO voor deze leerlingen. De voorbereidende werkgroep stelt vier gezamenlijke agendapunten voor, namelijk: 1. Kennisontwikkeling 2. Vroegsignalering 3. Samenwerken met ouders

4. Dekkend netwerk

De **kennisontwikkeling** richt zich op het onderhouden en versterken van de kennis over HB bij de lokale teams en de JGZ (naast de kennisontwikkeling die in de scholen plaatsvindt). In februari 2021 is een webinar gegeven voor de lokale teams over signalering van (hoog)begaafdheid bij jeugdigen. In 2021/2022 organiseert het PO (swv-en Midden-Holland en Aan den IJssel) leermodules voor scholen over diverse onderwerpen. De scholen die deelnemen kunnen hun partners van de lokale teams uitnodigen ook deel te nemen.

Vroegsignalering: naast de (vroeg)signalering op scholen zetten we in op vroegsignalering via de jeugdgezondheidszorg. Daartoe gaan we in gesprek met de JGZ en mogelijk andere stakeholders.

Samenwerken met ouders: naast school is de thuissituatie belangrijk. Ouders van leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid hebben vaak behoefte aan opvoedondersteuning. In 2021/2022 werken we aan het preventieve aanbod op dit vlak, bijvoorbeeld met een cursus bij het CJG. Daarnaast halen we ervaringen van ouders en leerlingen op om te leren hoe we de ondersteuning op school kunnen versterken.

Dekkend netwerk: we werken aan het door ontwikkelen van het dekkend netwerk. In de overstap PO-VO is er een groep leerlingen die cognitief klaar is voor het VO, maar qua leerstrategieën, executieve vaardigheden en/of sociale vaardigheden nog niet. Een initiatief voor een groep 9 voor deze leerlingen wordt onderzocht en zo mogelijk ontwikkeld in 2021/2022. Daarnaast zijn in juni 2021 de resultaten van een inventarisatie onder jeugdhulpaanbieders opgeleverd. Op basis van die inventarisatie vindt overleg plaats tussen onderwijs en gemeenten over de verdere ontwikkeling van het dekkend netwerk.

			Agendering		
Acties	Beoogd resultaat	Startmoment – maand	Oplevering – maand	Ambtelijk	Bestuurlijk
Kennisontwikkeling doorvoeren	Het onderhouden en versterken van de kennis over HB bij onderwijs, lokale teams en JGZ	Sept 2021	Juli 2022	Juni 2022	niet
Vroegsignalering bespreken met JGZ	Vroegsignalering via de jeugdgezondheidszorg	Sept 2021	Juli 2022	Juni 2022	niet
Preventief aanbod opvoedondersteuning ouders	Ouders meer bekwaam in opvoeden HB-kind	Sept 2021	Juli 2022	Juni 2022	niet
Ophalen ervaringen ouders en kinderen	Kennis van hoe ouders en kinderen de ondersteuning ervaren	Sept 2021	Juli 2022	Juni 2022	niet
Ontwikkeling groep 9	Een doorgaande lijn PO-VO voor de genoemde groep kinderen	Sept 2021	Juli 2022	Juni 2022	niet
Overleg n.a.v. inventarisatie onder jeugdhulpaanbieders	Werken aan een dekkend netwerk van voorzieningen	Sept 2021	Juli 2022	Juni 2022	niet